

Empowered lives.
Resilient nations.

ОГЛЯД СТАНУ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

селище **Золоте**

2019

РЕЗЮМЕ

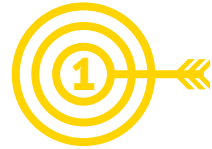
Проведене оцінювання в селищі Золоте показало, що структуру потреб у сфері безпеки визначає інтенсивність і загроза бойових дій. Селище періодично зазнає обстрілів, що вкрай ускладнює роботу державних органів, реалізацію проектів і демотивує населення. Залучення місцевих жителів до вирішення проблем з безпекою залишається незначним.

Хоча поліція стала більш підзвітною громаді, недоліки у фінансуванні та комплектуванні позначаються на її доступності та упізнаваності. ДСНС також має проблеми зі швидкістю реагування та доїзду. Варто відзначити, що поліція знаходиться у м. Попасна, а ДСНС — у с. Гірське. У селищі слабо ведеться робота з підготовки до надзвичайних ситуацій.

Через поганий стан доріг і обмежену кількість громадського транспорту найважливішими питаннями безпеки для жителів стали питання доступності державних сервісів і медичних послуг. Також жителів турбує проблема бездомних псів. Без вирішення цих питань суттєво поліпшити безпеку в Золотому не можливо.

Надані рекомендації містять ідеї, які дозволять не тільки залучити фінансування для підтримки проектів, спрямованих на зниження загроз, а й заохочувати населення до участі в програмах, спрямованих на те, щоб зробити селище Золоте більш безпечним і стабільним населеним пунктом.

ЦІЛІ

Оцінювання місцевих проблем безпеки з погляду місцевого населення.

Оцінювання інституційної спроможності поліції та можливості надавати поліцейський сервіс.

Оцінювання інституційної спроможності ДСНС реагувати на надзвичайні ситуації.

Оцінювання ініціатив з community policing.

МЕТОДОЛОГІЯ

Для проведення оцінки було розроблено спеціальний інструмент, питання якого ґрунтувалися на положеннях Методології оцінки спроможності ПРООН (UNDP Capacity Assessment Methodology) з урахуванням місцевих особливостей законодавства і системи управління державними органами.

Інформація збиралася під час проведення інтерв'ю з представниками місцевої влади, жителями Золотого, керівництвом та працівниками поліції, керівництвом та працівниками ДСНС. **Всього було проведено 8 глибинних інтерв'ю.**

✓ Бойові дії

Ключовим фактором, що визначає безпеку в місті та районі залишається загроза та наслідки бойових дій. Ситуація нестабільна і кілька разів змінювалася за останні 12 місяців: спочатку кількість обстрілів знижувалася, потім знову зростала. З огляду на розташування населеного пункту неподалік лінії розмежування та регулярні обстріли жителі постійно живуть під загрозою загострення ситуації, не маючи можливості планувати своє життя й отримувати ключові сервіси. **Жителі також відчують обмеження при перетині КПВВ і блок-постів,** змушені підлаштовуватися під графік їх роботи, вимоги. Все це демотивує, знижує потенціал розвитку громади, люди не бачать сенсу щось робити, оскільки ситуація невизначена. Обстріли також ускладнюють роботу поліції і ДСНС: служби змушені узгоджувати свої виїзди з військовими і не мають можливості виїхати в момент обстрілу.

Найбільш небезпечними є вулиці: Перша і Друга Вільна, Карла Маркса, Надія, Студентська, Нахімова, Експериментальна, Партизанська — вони піддаються обстрілам найбільше.

Війна сильно впливає на соціальне становище: десятки людей у населеному пункті вже тривалий час не мають роботи, що в деяких випадках спричиняє асоціальну поведінку, пияцтво, дрібні крадіжки (наприклад, металу).

Люди продовжують залишати селище. Практично кожен четвертий будинок у селищі покинутий або залишений господарями. Освітлення на вулицях відсутнє, і немає сенсу його відновлювати через обстріли.

Значною мірою загрожують ділянки та нерозірвані снаряди: їх багато, що вкрай негативно впливає на безпеку. Також жителів турбують бездомні пси.

Ключовий засіб реагування на надзвичайні ситуації — мобільний телефонний зв'язок. Якщо він не працює, селище практично відірване від цивілізації.

У селищі є шахта «Родіна», яка фактично є потенційним джерелом загрози. Вона закрита з 2014 року, і вода з неї не відпомповується. Загальна стратегія евакуації на випадок надзвичайної ситуації відсутня, ресурсів немає.

Кількість контактів з військовими після їх виходу з селища істотно скоротилася. Водночас скоротилася й кількість конфліктів і допомоги, яку надавали військові.

✓ Робота поліції

Золоте обслуговується відділом поліції, розташованим у місті Попасна. У поліцію можна звернутися як за номером 102, так і за номером 112 і за номерами працівників поліції (дільничних). Виклик може надійти як безпосередньо у відділ поліції, так і через ситуаційний центр ГУНП в Луганській області в м. Северодонецьк. Відділ поліції працює цілодобово. З огляду на близьке розташування до зони бойових дій вільного входу до відділу поліції немає, він знаходиться під охороною і під відеоспостереженням.

Серед найбільш важливих проблем, з якими звертаються жителі, поліцейські виділяють шахрайство (телефонне, з банківськими картками, сайтами з продажу) та крадіжки. Для профілактики крадіжок ведеться робота по забезпеченню маршрутів

патрулювання, враховуючи повідомлення і більшу присутність поліцейських сил. Розслідування шахрайства «по гарячих слідах» вкрай ускладнено через процедурні питання (труднощі отримання доступу до даних мобільних операторів, поправки «Лозового») і брак суддів).

Поліція відстежує ситуацію і реагує на більшість проблем, але в процесі планування спирається насамперед на завдання, які ставляться з ГУНП, і вони не завжди збігаються з місцевими пріоритетами. Так, сили поліції можуть бути використані в інших

містах і районах за необхідності; для обслуговування блок-постів; у регіональних і національних операціях (наприклад «Зброя-вибухівка», «Мак» та ін.).

Через обстріли в нічний час розпивання спиртних напоїв на вулиці та хуліганство незначне. Однак проблеми, пов'язані з домашнім насильством залишаються — поліція найчастіше працює реактивно, тільки за повідомленнями,

бо на профілактичну роботу немає ресурсу. Упізнаваність дільничних офіцерів поліції слабка. Кадровий ресурс поліції недостатній — некомплект становить близько 30%. Найбільше не вистачає слідчих. Некомплект дільничних також є, але він робітник — потрібно ще 6 дільничних з 18. На сьогодні 6 кандидатів проходять навчання, проте існує постійна потреба в людях, а надзвичайно централізована процедура набору і підготовки співробітників поліції не дає можливості підбирати персонал. Нові співробітники, які приходять з ВНЗ не завжди відповідають вимогам, і поліція витрачає частину ресурсу на їх донавчання й наставництво. Також некомплект впливає на навантаження працівників поліції: їх робочий день ненормований, і вони змушені працювати набагато більше, ніж 40 годин на тиждень без додаткової оплати. Частково допомагає додатковий ресурс — батальйон «Тернопіль-1», який регулярно заступає на патрулювання. Однак додані сили не цілком підкоряються керівництву місцевої поліції, тож у разі конфлікту з населенням начальнику поліції важко на них впливати.

Роботу поліції вкрай обмежують незакриті матеріальні потреби. Місцева поліція не є юридичною особою і не має свого рахунку — тому всі питання вирішуються через ГУНП, що затягує процес. Незважаючи на деяке оновлення парку автомобілів в останні два роки, залишаються проблеми з приміщеннями: є необхідність у побудові поліцейської станції в Золотому, що забезпечить постійну присутність і доступність дільничного офіцера поліції для місцевого населення.

Це дозволить поліцейським отримати нормальні умови для роботи, сьогодні приміщень не вистачає. Поліція також потребує генератори для забезпечення безперервної роботи; аптечки, які дозволять надавати долікарську допомогу потерпілим; бодікамери і реєстратори в авто, що дозволить зробити її роботу більш підзвітною громаді.

Керівництво поліції звітує перед представниками громади, що підвищило упізнаваність керівництва поліції. Однак про самі звіти знає найчастіше невелика активна частина населення, і тому впізнаваність поліції та знання про її роботу в жителів селища незначні. Дільничні офіцери поліції слабо представлені в Золотому — часто люди не знають їх в обличчя, ніколи не стикалися з ними, нічого не знають про їх роботу.

✓ Робота ДСНС

Золоте і більшу частину району обслуговує ДПРЧ-44, яка розташована у с. Гірське. Частина також обслуговує селища Гірське, Тошківка, Кримське, Новотошківку, Катеринівка, Підлісне. Через погані дороги час на доїзд до значної частини населених пунктів становить понад 30 хв.

У Золотому відсутні пожежні гідранти, також є проблема з доступом до вододжерел. Первинні засоби пожежогасіння відсутні. Місцева пожежна дружина або волонтерська група відсутня. Отож у разі пожежі мешканці можуть чекати тільки прибуття пожежного розрахунку. Належним чином обладнані укриття для жителів також відсутні.

Пожежно-рятувальна частина має 4 пожежні авто, також є новий КРАЗ (з 8-ми тонною цистерною).

У частині є 33 працівника за штатом, реально 28 (некомплект 10%). У частину надходить близько 150 викликів на рік — з них до 35 із Золотого. **Всі повідомлення йдуть на 101:** їх приймає диспетчер у пожежно-рятувальній частині в Попасній, звідки їх перерозподілять. Для реагування на ситуації, коли свого ресурсу не вистачає, в ДСНС розроблені плани взаємодії та залучення сил. На чергування заступає 2 вахти по 4 рятувальника. У частині є навчений фахівець-ідентифікатор вибухонебезпечних предметів.

Пожежно-рятувальна частина знаходиться в приміщенні, яка вимагає серйозного ремонту: протікає дах, туалет доступний тільки на вулиці. Матеріальне забезпечення частини також слабке: необхідні комплекти бойового одягу, пожежні рукави,

аптечки, вогнегасники, пневмоінструмент, мотопомпа, буксирувальні троси, інструмент для технічного посту.

Одна з основних проблем в районі — пожежі в екосистемах, лісові, степові пожежі. Часто їх немає можливості гасити через велику кількість замінованих ділянок.

Загалом населення вказує, що ДСНС має проблеми у виїздах на лінію розмежування. Це пов'язано з узгодженням та обстрілами, що значно відкладає виїзди.

Системної протипожежної агітації в населеному пункті не ведеться. Час від часу різні міжнародні організації розповсюджують інформаційні матеріали з мінної безпеки.

✓ Солідарність громади

Сусіди добре знають одне одного, допомагають вирішувати побутові питання, але солідарність не досягнула рівня, коли люди будуть об'єднуватися для спільних рішень проблем селища. Іноді бувають толоки, але в них бере участь невелика група активістів. Волонтери ведуть облік представників уразливих груп і передають їх державі. Останнім часом знизилася кількість гуманітарної допомоги, яка доставляється у селище, а разом із нею знизилася кількість зустрічей.

✓ Транспортне сполучення

Сполучення з іншими населеними пунктами і доступи до сервісів вкрай обмежені — дороги знаходяться в поганому стані, транспорт ходить вкрай рідко (два-три рейси на день). Люди часто змушені йти пішки або просять відвезти сусідів. У Катеринівку та Стахановець практично не ходить громадський транспорт.

ВИСНОВКИ

- Через постійні обстріли селища системна робота щодо поліпшення ситуації з безпекою вкрай ускладнена. Обстріли та їх загроза не дозволяють поліпшувати освітлення, поставити відеоспостереження. Людям важко планувати своє майбутнє, і тому вони не поділяють відповідальність за безпеку свого населеного пункту та практично не залучені в будь-які програми та проекти щодо її поліпшення.
- Керівництво поліції протягом останніх 12 місяців збільшило підзвітність громаді. Водночас брак персоналу і значне навантаження не дозволяють бути видимими на вулицях, обслуговувати всі виклики своєчасно, інформувати про роботу поліції велику кількість громадян і зробити сервіси поліції доступнішими.
- Через поганий стан доріг, нестачу персоналу і автотранспорту, загрози, пов'язані з бойовими діями доступність як ДСНС, так і поліції ускладнена. Люди часто змушені довго чекати приїзду служб і не мають постійного контакту з поліцією або ДСНС.
- Населений пункт є важкодоступним через погане транспортне сполучення — тож люди позбавлені доступу до значної частини адміністративних і медичних сервісів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Необхідно відкрити поліцейську станцію в Золотому та збільшити кількість працівників поліції, що обслуговують селище. Варто також реалізувати проект, спрямований на створення мобільної поліцейської станції (спеціального авто з обладнанням і закріпленим за ним персоналом, що працюватиме за розкладом, про який знатиме населення) для обслуговування жителів декількох селищ.
- Робота з профілактики злочинів повинна вестися більш інтенсивно і з залученням представників громадськості. Необхідно підготувати представників населення для інформування одне одного (за принципом «рівний рівному») про шахрайство.
- Необхідно створити спільні проекти з допомоги вразливим групам (людям похилого віку, людям з інвалідністю, особам, що постраждали внаслідок бойових дій тощо), як жертвам злочинів, так і тим, хто потребує медичної допомоги або допомоги по домогосподарству.
- Необхідне створення спільних проектів з допомоги вразливим групам (літнім людям, людям з інвалідністю, які постраждали від бойових дій і ін). як стали жертвами злочинів, так і потребують медичної допомоги або допомоги по господарству.
- Необхідно оновити систему гідрантів, розташувати в селищі первинні засоби гасіння пожеж, підготувати волонтерську групу рятувальників і покращити оснащення пожежної частини в Гірському, що дозволить швидше і якісніше реагувати на пожежі та надзвичайні ситуації.
- Необхідно розвивати проекти, спрямовані на спільну роботу ДСНС і населення з оцінювання пожежної безпеки й оснащення первинними протипожежними датчиками житлових будівель для раннього оповіщення; а також проекти зі створення і первинного навчання волонтерів-рятувальників.

